

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย

Legal Problems Concerning the Right to Terminate the Non-Life Insurance Contracts

จักรวาล สุธรรม และ รัฐชญา ฤาแรง

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Chakraval Sutham and Radchada Lurang

Western University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: su.jakrawan@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี ปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายของราชอาณาจักรไทยเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขกฎหมายให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการศึกษาเอกสารจากตัวบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของไทยและของต่างประเทศ มีการจัดทำสนทนากลุ่ม มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 คน คือ ตัวแทนบริษัทประกันภัย เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ลูกค้าผู้เอาประกันภัย และนักวิชาการด้านกฎหมายประกันภัย

ผลการวิจัยพบว่า การบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยมีสองกรณี คือ การบอกเลิกโดยข้อสัญญา และการบอกเลิกโดยบทบัญญัติของกฎหมาย แต่การประกันวินาศภัยของราชอาณาจักรไทย ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดเงื่อนไขของการเลิกสัญญาประกันวินาศภัยอย่างชัดเจน การคืนเบี้ยประกันภัยก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ตาม ป.พ.พ. มาตรา 872 ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยถึงจำนวนนั้นอาจไม่ตรงกับค่าใช้จ่ายจริงที่เกิดขึ้น ตารางการคืนเบี้ยประกันภัยที่ คปภ. กำหนดนั้น หากนำมาใช้ในการคืนเบี้ยประกันภัยทั้ง 2 กรณี คือ กรณีที่เคลมประกันแล้วกับยังไม่มีเคลมประกัน หากยกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยก็จะได้คืนเบี้ยประกันภัยในอัตราเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นธรรมกับทั้งบริษัทผู้เอาประกันวินาศภัย และผู้เอาประกันวินาศภัย ในส่วนของการคืนทุนประกันภัยควรมีการกำหนดเป็นกฎหมายให้ชัดเจนว่าให้คืนทุนประกันวินาศภัยที่ร้อยละ 80 จึงขอเสนอแนะว่าควรมีการแก้ไข ป.พ.พ. ในส่วนของประกันวินาศภัย โดยกำหนดเหตุแห่งการเลิกสัญญา

ประกันวินาศภัย และการคืนเบี้ยประกันภัยให้ชัดเจนขึ้น และแก้ไขมาตรา 872 โดยให้ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยตามค่าใช้จ่ายจริง

คำสำคัญ : การเลิกสัญญา; สัญญาประกันวินาศภัย; การคืนเบี้ยประกันภัย

Abstracts

Research on “Legal problems concerning the right to terminate non-life insurance contracts” aims to study the theoretical concepts. Facts and legal issues international law foreign law and the laws of the Kingdom of Thailand regarding the termination of non-life insurance contracts to suggest ways to amend the law to be more appropriate

It is a qualitative research (Qualitative Research) which is a study of documents from the law. Academic textbooks, research, electronic media of Thailand and abroad. There is a group discussion. There were in-depth interviews with all 4 sample groups, namely insurance company representatives. Officers of the Office of Insurance Commission (OIC), insured customers and academics in insurance law

The results showed that There are two cases of termination of a non-life insurance contract: termination by contract terms. and termination by provisions of law But the insurance of the Kingdom of Thailand There is no provision in the law that clearly defines the terms of the termination of the non-life insurance contract. Returning premiums before starting to take risks, according to Civil and Commercial Code, Section 872, the insurer prefers to receive half of the premium that may not match the actual expenses incurred. The insurance premium refund schedule set by the OIC, if used to refund premiums in both cases, i.e. in the event that insurance claims have been made and those that have not been claimed. If the non-life insurance contract is canceled, the insurance premium will be refunded at the same rate. which is unfair to the entire insured company and the insured As for the insurance payback, the law should be clearly stated that the payback of non-life insurance is 80 percent, therefore it is recommended that the Civil and Commercial Code should be amended for non-life insurance. by determining the cause of the termination of the insurance contract And the return of insurance premiums to be clearer, amending Section 872 by allowing the insurer to prefer to receive premiums based on actual expenses

Keywords: Contract Termination, Non-Life Insurance Contract, Premium Refund

บทนำ

การประกอบธุรกิจประกันภัยในราชอาณาจักรไทย ต้องดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐ เนื่องจากธุรกิจประกันภัยมีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบบริหารงาน (สำนักงานคณะกรรมการอำนวยการวิชาชีพ, 2564 : ออนไลน์) การประกันภัย คือ การประกันความเสี่ยง

ภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การประกันชีวิต และการประกันวินาศภัย ซึ่งทั้งสองประเภทจะมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความคุ้มครองที่มีกฎหมายควบคุมแตกต่างกัน ในยุคปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุมากขึ้น และมีการประดิษฐ์สิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันต่าง ๆ มากมายการดำเนินชีวิตของเราจึงมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นตลอดเวลาหากไม่มีการจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเหมาะสม ก็อาจจะได้รับความสูญเสียหรือความเสียหาย และปัจจุบันนี้ ได้เกิดความเสี่ยงใหม่ ๆ ซึ่งมีความรุนแรงมากขึ้น และมีผลกระทบต่อคนเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกัน เช่น การเกิดความแห้งแล้ง ไฟไหม้ป่า พายุไต้ฝุ่น พายุเฮอริเคน พายุไซโคลน ฝนตกหนัก และตามมาด้วยน้ำท่วมอย่างรุนแรงตลอดจนดินถล่ม ภาวะโลกร้อน การเกิดพายุหิมะในหลายประเทศที่ไม่เคยมีหิมะตกมาเป็นเวลาหลายสิบปี การเกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรงและบ่อยขึ้น การเกิดวินาศภัยจากการก่อการร้าย อุบัติเหตุระหว่างการเดินทาง เช่น รถไฟชนกัน เครื่องบินตก โรคภัยไข้เจ็บใหม่ ๆ เช่น โรคเมอร์ส ภาวะหัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน ตลอดจนการเกิดโรคระบาดชนิดใหม่ เช่น โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ซึ่งมีการระบาดไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ความเสี่ยงเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างมหาศาลต่อทรัพย์สิน และทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ เจ็บป่วย พิการ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันก็ต้องเผชิญกับความเสี่ยงใหม่ ๆ เช่น อาชญากรรมด้านคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมด้านไซเบอร์ โดยเฉพาะการเจาะระบบเข้าไปโจรกรรมข้อมูล หรือเงินในบัญชีเงินฝากผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นเหตุการณ์ที่ทุกคนไม่เคยคาดคิดมาก่อนเลยว่าจะเกิดขึ้นได้ ทำให้ประชาชนและธุรกิจโดยทั่วไปมีความหวาดกลัว และวิตกกังวลว่าภัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับตนหรือธุรกิจของตนเมื่อใด การเอาประกันภัยจึงเป็นวิธีหนึ่งในการจัดการกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่เพื่อบรรเทาความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นโดยการโอนความเสี่ยงไปให้แก่ผู้รับประกันภัย หากมีวินาศภัยเกิดขึ้นจากภัยที่ได้เอาประกันภัยไว้ผู้เอาประกันภัยก็จะได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงเพื่อให้สามารถกลับคืนสู่สถานภาพเดิมก่อนที่จะเกิดวินาศภัย (ธโนดม โลกาพัฒนา, 2564 : 1)

สัญญาประกันวินาศภัย อาจระงับลงด้วยการใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาของผู้เอาประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่เอาประกันภัยไว้ ในกรณีนี้เป็นการที่กฎหมายให้สิทธิคู่สัญญาบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยแต่เพียงฝ่ายเดียว (กมลวรรณ จิรวินิชญ์และธีระรัตน์ จิระวัฒนา, 2565 : ออนไลน์) ในเรื่องของการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยนั้นมีปัญหาว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 ไม่ได้บัญญัติเรื่องการบอกเลิกสัญญาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากการประกันชีวิตที่กำหนดรายละเอียดในการบอกเลิกสัญญาไว้อย่างไรบ้าง เช่นกรณีที่ผู้เอาประกันชีวิตแถลงข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพเพื่อจ่ายค่าเบี้ยให้ถูกลงบริษัทประกันชีวิตสามารถบอกเลิกสัญญาได้ หรือใน กฎหมาย Financial Services Act 2012 ของสหราชอาณาจักรก็กำหนดว่าบริษัทประกันภัยสามารถบอกเลิกสัญญา

ประกันภัย 1 ปี เฉพาะในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยมีการบิดเบือนข้อเท็จจริง หรือกรณีที่ผู้เอาประกันไม่จ่ายค่าเบี้ยประกันภัยหรือมีการจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยล่าช้า เป็นต้น

การคืนเบี้ยประกันภัยจะมี 2 ช่วงคือ ช่วงที่ 1 การคืนเบี้ยประกันภัยก่อนเกิดการเสี่ยงภัยตามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 872 กรณีการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยกันไว้ก่อน แต่ยังไม่ถึงวันที่บริษัทประกันภัยเข้ารับเสี่ยงภัยผู้เอาประกันภัยสามารถบอกเลิกสัญญาได้นั้น ตามกฎหมายของราชอาณาจักรไทย บริษัทประกันภัยสิทธิได้เบี้ยประกันภัยตามสัญญาครึ่งหนึ่ง แต่จากการปฏิบัติงานจริงบริษัทประกันภัยมีค่าใช้จ่ายในการเข้าไปตรวจสอบทรัพย์สินที่ผู้เอาประกันภัยจะนำมาทำประกัน เช่น การประกันภัยรถยนต์ ก็จะมีค่าเดินทางเพื่อไปตรวจสอบรถยนต์ กรณีนี้ค่าใช้จ่ายไม่มากไม่เกินจากเบี้ยประกันที่ผู้เอาประกันจ่ายมาก่อนถึงวันที่บริษัทประกันภัยเข้ารับเสี่ยงภัยจึงไม่ค่อยมีประเด็นปัญหา แต่กรณีการประกันภัยอาคารขนาดใหญ่ หรือทรัพย์สินที่มีมูลค่ามากๆ และต้องมีค่าใช้จ่ายจำนวนที่สูงกว่าเบี้ยประกันที่ผู้เอาประกันจ่ายมาก่อนถึงวันที่บริษัทประกันภัย หากผู้เอาประกันภัยบอกเลิกสัญญา บริษัทประกันภัยก็จะได้รับเบี้ยประกันครึ่งหนึ่งซึ่งอาจจะไม่เป็นธรรมเท่าใดนัก ช่วงที่ 2 การคืนเบี้ยประกันภัยหลังบริษัทประกันภัยเข้ารับเสี่ยงภัย การคืนเบี้ยประกันภัยหลังบริษัทประกันภัยเข้ารับเสี่ยงภัยจะมี 2 กรณี คือ 1) การคืนเบี้ยประกันภัยตามตารางอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยที่ คปภ. กำหนด มีปัญหาว่า อัตราการคืนเบี้ยประกันภัยตามตารางอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยที่ คปภ. กำหนด นั้น อาจไม่เป็นธรรมกับทั้งบริษัทประกันภัยกับผู้เอาประกันภัย คือ ถ้าเป็นกรณีที่ ไม่มีการเคลมประกันภัยอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยตามตารางนั้นก็จะเป็นธรรมกับผู้เอาประกันภัย เช่น หากมีการทำประกันภัย 1-9 วัน แล้วผู้เอาประกันภัยขอยกเลิกสัญญาประกันภัยก็จะได้คืนค่าเบี้ยประกันภัยร้อยละ 72 แล้วถูกหักไว้ที่บริษัทประกันภัยร้อยละ 28 ซึ่งถ้าทำประกันภัยแล้วมีเบี้ยประกันภัย 10,000 บาท แล้วผู้เอาประกันภัยยกเลิกสัญญาในวันที่ 8 ก็จะได้เบี้ยประกันภัยคืน 7,200 บาท แล้วถูกหักไว้ที่บริษัทประกัน 2,800 บาท ซึ่งเป็นอัตราที่มากเกินไป กรณีที่มีการเคลมประกัน อัตราการคืนเบี้ยประกันภัยตามตารางก็จะเป็นธรรมกับบริษัทประกันภัย คือ จากตัวอย่างข้างต้น ถ้าผู้เอาประกันภัยเกิดวินาศภัยขึ้นแล้วมาเคลมกับบริษัทประกันภัย 5,000 บาท อาจมากหรือน้อยกว่านี้ จากนั้นก็มายกเลิกสัญญาประกันภัย บริษัทประกันภัยก็ต้องคืนเบี้ยประกันภัยให้ตามตารางอัตราการคืนเบี้ยประกันภัย ซึ่งก็ไม่เป็นธรรมกับบริษัทประกันภัย จากปัญหาดังกล่าวมานี้ผู้วิจัยจะได้ศึกษากฎหมาย และแนวทางในการแก้ไขปัญหามีความยุติธรรมกับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย 2. การคืนทุนประกันภัยกรณีรถเสียหายสิ้นเชิงหรือเสียหายร้อยละ 70 ของทุนประกันภัย เมื่อรถประสบอุบัติเหตุไม่สามารถซ่อมคืนได้ กรณีมีประกันภัยรถยนต์ ทางบริษัทประกันภัยจะทำการประเมินค่าซ่อมรถ หากรถยนต์คันนั้นเสียหายหนักต้องจ่ายค่าซ่อมมากกว่าร้อยละ 70 ของทุนประกัน ทางบริษัทจะคืนทุนประกันภัยตามเงื่อนไขของบริษัทประกันภัย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 และ ศึกษาเรื่องของการคืนเบี้ยประกันภัยทั้ง 2 ช่วงคือ ก่อนเริ่มเสี่ยงภัยและหลังจากที่มีการเสี่ยงภัยแล้ว โดยศึกษา เทียบเคียงจากกฎหมายประกันภัยของสหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐอาร์เจนตินา และและสาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขกฎหมายประกันภัยของประเทศไทยให้มีความ เหมาะสมและเป็นธรรมมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยของราชอาณาจักรไทย ของต่างประเทศ แนวคำพิพากษาศาล มาตรการทางกฎหมาย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยของ ราชอาณาจักรไทย
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยของต่างประเทศกับของราชอาณาจักร ไทย
4. เพื่อจะได้มาซึ่งมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยของ ต่างประเทศที่มีความเหมาะสมมาแก้ไขกฎหมายของราชอาณาจักรไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากตัวบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ งานวิจัย บทความจากวารสารหรือนิตยสารทาง กฎหมาย เอกสารประกอบการสัมมนา สถิติ ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตทั้งของราชอาณาจักรไทยและ ของต่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันภัย ประกอบกับการจัดทำสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อเก็บข้อมูล และประเด็นปัญหาที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาจัดทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ ผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ปัญหา สรุปและข้อเสนอแนะ โดยมี รายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยได้กำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญที่จะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ในประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม คือ ตัวแทนบริษัทประกันภัย ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ภาคเหนือ ลูกค้ายุโรปประกันภัย และนักวิชาการด้าน กฎหมายประกันภัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยและการคืนเบี้ยประกันภัยที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย และการสนทนากลุ่ม โดยเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ที่ผ่านความเห็นของคณะกรรมการตรวจแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแล้ว

2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลในขณะสัมภาษณ์ ได้แก่

2.1 เครื่องบันทึกภาพและเสียงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครบถ้วน

2.2 การจดบันทึกขณะและหลังการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจดบันทึกย่อข้อมูลสำคัญๆ ในขณะที่ยัง เกี่ยวกับการแสดงสีหน้า ท่าทาง แล้วนำมาบันทึกรายละเอียดเมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเลิกสัญญาประกันวินาศภัย การคืนเบี้ยประกันภัยที่ได้จากเอกสารทางด้านกฎหมาย

2. วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากร โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึกมาศึกษาวิเคราะห์ความเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดในแบบสัมภาษณ์

3. วิเคราะห์ผลการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกคิดเป็นร้อยละ โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน คือ 1.ข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 2.ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย 3.ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในเรื่องที่ทำวิจัย รวมทั้งความเหมาะสมในการแก้ไข ปัญหา 4. ข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือและแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5. ข้อเสนอแนะ

4. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับบุคคลที่จะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี รวมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยและกระบวนการวิจัย

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูล จากมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น เสนอต่อบุคคลคล เจ้าของกิจการและหน่วยงานที่จะเข้าไปขอสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

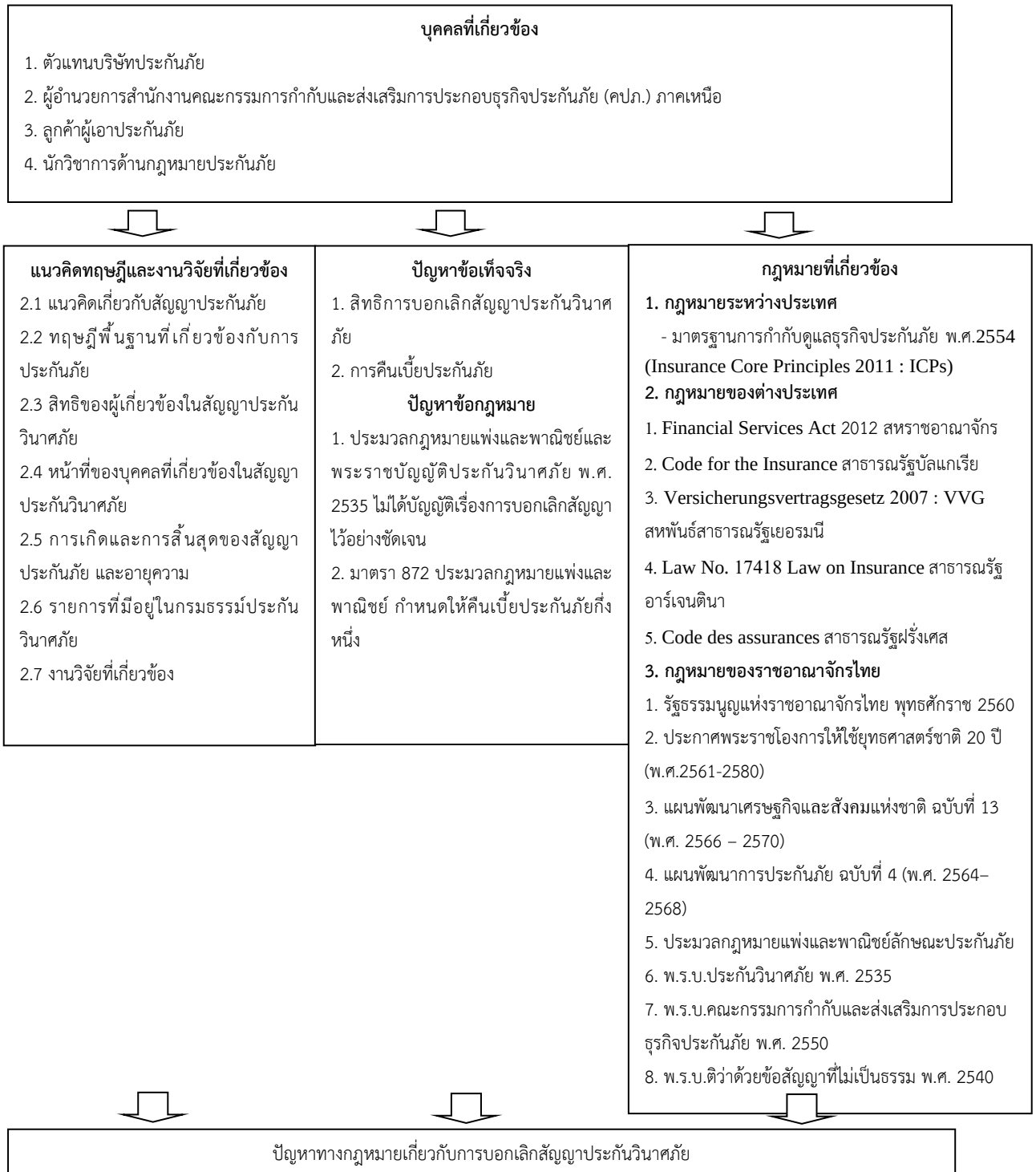
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ คือ

3.1 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) คือ สัมภาษณ์บุคคลโดยเรียงลำดับประเด็นคำถามตามแบบฟอร์มสัมภาษณ์เชิงลึก

3.2 บันทึกการสนทนาในกระดาษ เครื่องบันทึกภาพ และเครื่องบันทึกเสียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยและการคืนเบี้ยประกันภัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี การบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย และการคืนเบี้ยประกันภัย ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย

1.1 หลักส่วนได้เสียในเหตุที่เอาประกันภัยหรือหลักส่วนได้เสียที่เอาประกันภัยได้

ถ้าหากในระหว่างสัญญาประกันภัยมีผลบังคับ การเสี่ยงภัยได้หมดไปหรือวัตถุที่เอาประกันภัยหมดไปหรือได้มีการโอนวัตถุที่เอาประกันภัยไปให้ผู้อื่นแล้ว ส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยนั้นก็จะหมดไปด้วย ซึ่งจะ ทำให้สัญญาประกันภัยนั้นไม่มีผลผูกพันกับผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในเหตุประกันภัยนั้นต่อไป (ธโนดม โลกพัฒนา, 2564 : 46)

ส่วนได้เสียในเหตุที่ประกันภัยนี้จะต้องเป็นส่วนได้เสียที่อาจเอาประกันภัยได้ด้วย ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 869 บัญญัติว่า “อันคำว่า “วินาศภัย” ในหมวดนี้ ท่านหมายรวมเอาความเสียหายอย่างใด ๆ บรรดาซึ่งจะพึงประมาณเป็นเงินได้” และตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 มาตรา 4 ให้ความหมายของ “วินาศภัย” ว่า “ความเสียหายอย่างใด ๆ บรรดาซึ่งจะพึงประมาณเป็นเงินได้ และหมายความรวมถึงความสูญเสียในสิทธิ์ ผลประโยชน์หรือรายได้ด้วย” เพราะฉะนั้น ส่วนได้เสียที่จะเอาประกันภัยได้ในเรื่องของการประกันวินาศภัยจึงมี 2 ลักษณะ คือ

1. ผู้เอาประกันภัยมีความสัมพันธ์อยู่กับทรัพย์สิน สิทธิ์ ผลประโยชน์หรือรายได้ ซึ่งถ้ามีเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายหรือต้องรับผิดชอบ

2. ความเสียหายที่ผู้นั้นจะได้รับจะต้องประมาณเป็นเงินได้

คำว่าส่วนได้เสียที่อาจเอาประกันภัยได้ หมายถึง ส่วนได้เสียที่สามารถคำนวณหรือประเมินเป็นราคาหรือเงินได้ ความเสียหายใดที่ไม่สามารถคำนวณหรือประเมินเป็นเงินได้ก็ไม่สามารถเอาประกันวินาศภัยได้ แต่อาจจะเป็นเรื่องของการประกันชีวิตได้ (ธโนดม โลกพัฒนา, 2564 : 46)

1.2 หลักความสุจริตอย่างยิ่ง

หลักความสุจริตอย่างยิ่ง เป็นหลักที่กำหนดให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย คือ ผู้เอาประกันภัย และผู้รับประกันภัยจะต้องมีความสุจริตใจต่อกันอย่างยิ่ง (Uberrima Fides หรือ Utmost Good Faith) ต่อกันในการทำสัญญาประกันภัยมากกว่าคู่สัญญาในสัญญาประเภทอื่น โดยคู่สัญญามีหน้าที่จะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญทั้งหมดซึ่งเกี่ยวข้องกับสัญญา การไม่แถลงข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันภัย และการรับรองว่าจะปฏิบัติตามสัญญาประกันภัย ถ้าหากคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งละเมิดหน้าที่นี้ คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิ์ที่จะบอกล้างสัญญานั้นได้ โดยใช้ในสัญญาประกันภัยทุกประเภท ทั้งการประกันวินาศภัยและการประกันชีวิต

กฎหมายประกันภัยที่รองรับหลักความสุจริตอย่างยิ่ง คือ ปพพ. มาตรา 865 คือผู้เอาประกันภัยมีหน้าที่ ดังนี้

1. ต้องเปิดเผยข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญที่ตนเองรู้ขณะเข้าทำสัญญาประกันภัยครั้งแรกให้แก่ผู้รับประกันภัยทราบ ซึ่งถ้าผู้เอาประกันภัยไม่เปิดเผยข้อความจริงดังกล่าว จะทำให้ผู้รับประกันภัยเสียเปรียบมาก

2. ไม่แถลงเท็จในข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญ ถ้าผู้รับประกันภัยมาทราบภายหลังจากที่ได้ตกลงรับประกันภัยไปแล้ว กฎหมายก็ยังอนุญาตให้ผู้รับประกันภัยสามารถบอกล้างสัญญาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ กล่าวคือ จะต้องรีบบอกล้างภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่ผู้รับประกันภัยทราบข้อมูลแน่นอนว่า ผู้เอาประกันภัยไม่แถลงข้อความจริง โดยมีระยะเวลาสูงสุดที่จะบอกล้างได้ภายใน 5 ปีนับแต่วันที่เริ่มต้นทำสัญญาประกันภัยนั้น ซึ่งผลของการบอกล้างจะทำให้สัญญาประกันภัยนั้นเป็นโมฆะตั้งแต่นั้น (ธโนดม โลกพัฒนา, 2564 : 51-52)

หากผู้รับประกันภัยได้ตกลงรับประกันภัยโดยไม่ทราบว่า ผู้เอาประกันภัยได้ปกปิดข้อความจริง หรือแถลงข้อความจริงเท็จอันเป็นสาระสำคัญดังกล่าว ผลทางกฎหมายทำให้สัญญาประกันภัยนั้นตกเป็นโมฆะ โดยให้สิทธิแก่ผู้รับประกันภัยซึ่งมารับทราบภายหลังสามารถบอกล้างภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อทำให้สัญญาประกันภัยนั้นตกเป็นโมฆะในท้ายที่สุดได้ เว้นแต่ข้อความจริงนั้นเป็นสิ่งที่ผู้รับประกันภัยรู้อยู่แล้ว หรือควรจะรู้ได้ หากใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการประกอบวิชาชีพของตน สัญญาประกันภัยนั้นก็คงมีผลบังคับสมบูรณ์ตามปกติ ()

2. การบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยและการคืนเบี้ยประกันภัย

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสิทธิในการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยพบว่า มีกฎหมายที่บัญญัติถึงเรื่องดังกล่าว ดังนี้

2.1 การเลิกสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มี 2 ประการ คือ

1. การเลิกสัญญาโดยข้อสัญญา คือ ได้มีการระบุไว้ในสัญญาที่ทำว่า ถ้ามีการผิดสัญญาหรือมีการไม่ชำระหนี้อย่างใดอย่างหนึ่งของสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ให้อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ อย่างไรก็ตาม สิทธิเลิกสัญญาไม่จำกัดกำหนดไว้ในสัญญาเดิมที่ก่อหนี้ จะทำสัญญากันใหม่ภายหลังกำหนดสิทธิเลิกสัญญาก็ได้

ในภาวะปกติ บริษัทประกันวินาศภัย สามารถบอกเลิกสัญญากับผู้ซื้อประกันได้ หากมีการระบุไว้ในรายละเอียดหนังสือสัญญา ในทางปฏิบัติส่วนมากผู้ซื้อประกันจะไม่ค่อยอ่านสัญญาอย่างละเอียด การบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยโดยข้อสัญญานี้ ถ้าบริษัทประกันภัยเป็นผู้บอกเลิก ต้องส่งหนังสือแจ้งล่วงหน้าส่วนมากจะกำหนดไว้ที่ 30 วัน ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้เอาประกันภัย ในกรณีนี้บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยโดยหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยได้ใช้บังคับมาแล้วออกตามส่วน

ถ้าผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญา ต้องแจ้งให้บริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษร และมีสิทธิได้รับเบี้ยประกันภัยคืนหลังจากหักเบี้ยประกันภัยสำหรับระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันภัยได้ใช้บังคับมาแล้ว ตามอัตราเบี้ยประกันภัยที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

2. โดยบทบัญญัติของกฎหมาย คือ ในกรณีที่มิได้มีการระบุไว้ในสัญญาโดยเฉพาะเจาะจงว่า ถ้ามีการผิดสัญญาของฝ่ายหนึ่ง ให้อีกฝ่ายหนึ่งเลิกสัญญาได้ ซึ่งสิทธิในการเลิกสัญญาที่อาจเกิดจากบทบัญญัติของกฎหมายที่แยกเป็น

2.1 บททั่วไป ได้แก่

มาตรา 387 สิทธิเลิกสัญญาจากการไม่ชำระหนี้ภายในเวลาที่บอกกล่าวให้ชำระหนี้ ซึ่งสิทธิเลิกสัญญาในกรณีนี้ใช้ได้กับทั้งหนี้ที่กำหนดเวลาและไม่มีกำหนดเวลา สิทธิในการเลิกสัญญากรณีนี้มิได้เกิดขึ้นทันทีที่มีการผิดสัญญา หรือมีการไม่ชำระหนี้เป็นอย่างหนึ่งอย่างใดเท่านั้น ในกรณีที่มีการชำระหนี้มีกำหนดเวลาและล่วงเลยเวลาดังกล่าวไปแล้ว คู่สัญญาฝ่ายที่มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ยังไม่ชำระหนี้ เช่นนี้กฎหมายกำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่ไม่ผิดสัญญาจะต้องบอกกล่าวให้อีกฝ่ายหนึ่งชำระหนี้ ภายในเวลาที่กำหนด ถ้าฝ่ายหนึ่งไม่ยอมชำระหนี้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้

มาตรา 388 สิทธิในการบอกเลิกสัญญาเมื่อไม่มีการชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา ในกรณีที่ถือว่าเวลาในการชำระหนี้เป็นสำคัญ

มาตรา 389 สิทธิเลิกสัญญาเกิดแก่เจ้าหนี้เมื่อการชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนของผู้หนี้กลายเป็นพ้นวิสัยโดยโทษลูกหนี้ได้

2.2 บทกฎหมายเฉพาะสำหรับการประกันวินาศภัย

2.2.1 สิทธิผู้เอาประกันภัยบอกเลิกสัญญาตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535

มาตรา 29 วรรคสี่ บัญญัติว่า ในกรณีที่บริษัทออกกรมธรรม์ประกันภัยโดยใช้แบบหรือข้อความที่นายทะเบียนมิได้ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองผู้เอาประกันภัยจะเลือกให้บริษัทต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ ประกันภัยนั้นหรือจะบอกเลิกสัญญาประกันภัยนั้นเสียและให้บริษัทคืนเบี้ยประกันภัยทั้งสิ้นที่ได้ชำระไว้ แล้วแก่บริษัทก็ได้ และไม่ว่าผู้เอาประกันภัยจะใช้สิทธิดังกล่าวนี้ประการใดหรือไม่ ย่อมไม่เป็นเหตุให้บริษัทพ้นความผิดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

เมื่อสัญญาประกันวินาศภัยเกิดขึ้นแล้ว กฎหมายบังคับให้ผู้รับประกันวินาศภัยส่งมอบหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการตกลงรับประกันวินาศภัย ซึ่งมีเนื้อความถูกต้องตามสัญญาประกันวินาศภัยให้แก่ผู้เอาประกันวินาศภัยยึดถือไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐานว่าได้มีการตกลงทำสัญญาประกันภัยเกิดขึ้นแล้ว กรมธรรม์ที่ส่งมอบให้ผู้เอาประกันภัยต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน ในกรณีที่ผู้รับประกันวินาศภัยส่งมอบกรมธรรม์ โดยใช้แบบหรือข้อความที่นายทะเบียนมิได้ให้ความเห็นชอบ ผู้เอาประกันวินาศภัยมีสิทธิเลือกให้ผู้รับประกันวินาศภัยต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันวินาศภัย หรือจะบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยนั้นเสียก็ได้ และให้ผู้รับ

ประกันวินาศภัยคืนเบี้ยประกันวินาศภัยทั้งหมดที่ได้ชำระไปแล้วก็ได้

2.2.2 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หมวด 2 ประกันวินาศภัย

มาตรา 872 “ก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ แต่ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยทั้งจำนวน” ตามมาตรา 872 นี้ เป็นการบอกเลิกสัญญาประกันภัยก่อนเริ่มเสี่ยงภัย

มาตรา 876 ถ้าผู้รับประกันภัยต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลาย ผู้เอาประกันภัยจะเรียกให้หาประกันอันสมควรให้แก่ตนก็ได้ หรือจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้

ถ้าผู้เอาประกันภัยต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลาย ท่านให้ใช้วิธีเดียวกันนี้บังคับตามควรแก่เรื่องแต่กรณีนี้ก็ดี ถ้าเบี้ยประกันภัยได้ส่งแล้วเต็มจำนวนเพื่ออายุประกันภัยเป็นระยะเวลานานน้อยเท่าใดไซ้ ท่านห้ามมิให้ผู้รับประกันภัยบอกเลิกสัญญาก่อนระยะเวลานั้นสุดลง

2.3 การบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยของต่างประเทศ

ในสหราชอาณาจักร ตาม Financial Services Act 2012 บริษัทประกันภัยสามารถบอกเลิกสัญญาประกันภัย 1 ปี เฉพาะในกรณีผู้เอาประกันภัยมีการบิดเบือนข้อเท็จจริง หรือกรณีที่ผู้เอาประกันไม่จ่ายค่าเบี้ยประกันภัยหรือมีการจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยล่าช้า (สำหรับใน England และ Wales) หรือกรณีที่ผู้เอาประกันภัยมีการละเมิดเงื่อนไขตามสัญญาประกันภัยทั้งนี้ การบอกเลิกสัญญาประกันภัยสามารถทำได้โดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย (ผู้เอาประกันภัยและบริษัทประกันภัย) แต่ต้องมีสัญญาประกันภัยฉบับใหม่ทดแทนให้กับผู้เอาประกันภัย สาธารณรัฐบัลแกเรีย ระบุว่า สัญญาประกันจะสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดระยะเวลา หรือตามกรณีที่ระบุไว้ใน Code for the Insurance หรือตามเหตุผลที่ตกลงกันได้ ซึ่งต้องไม่ขัดแย้งกับจริยธรรมอันดีและผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย ซึ่งจะต้องไม่ได้รับผลกระทบอย่างไม่เป็นธรรมซึ่งจะเห็นว่าแม้กฎหมายของประเทศบัลแกเรียเปิดช่องให้บริษัทประกันภัยสามารถบอกเลิกสัญญาด้วยเงื่อนไขทั่วไป แต่ก็ต้องเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนและมีเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดว่า “ต้องไม่ขัดแย้งกับจริยธรรมอันดีและผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย” Versicherungsvertragsgesetz 2007 : VVG ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กำหนดว่าบริษัทผู้รับประกันภัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้หากผู้ถือกรมธรรม์ไม่ชำระเบี้ยประกันภัย โดยใน มาตรา §§ 37 (1), 38(3) VVG มาตรา 28 (1) VVG ผู้เอาประกันภัยอาจบอกเลิกสัญญาได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ภายในหนึ่งเดือนหลังจากทราบถึงการที่ผู้ถือกรมธรรม์ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามสัญญา (Obliegenheit) แต่ต้องก่อนเกิดเหตุแห่งการเอาประกันภัย เว้นแต่การไม่ปฏิบัติตามสัญญานั้นมิได้เกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กฎหมายประกันภัยของสาธารณรัฐอาร์เจนตินาได้ระบุอย่างชัดเจนถึงเงื่อนไขทั่วไปโดยให้สิทธิคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายในการบอกเลิกสัญญา ตาม Termination Clause ของ Law No. 17418 Law on Insurance ที่ระบุ ดังนี้คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยไม่ต้องระบุสาเหตุ โดยมีกำหนดระยะเวลาการบอกเลิก ทั้งนี้ หากบริษัทประกันภัยใช้สิทธิการบอกเลิกสัญญา

บริษัทต้องแจ้งผู้เอาประกันภัยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วันและคืนเบี้ยประกันภัยตามสัดส่วนที่กรมธรรม์ประกันภัยยังไม่สิ้นสุด มาตรา 39 กำหนดว่า เมื่อความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเกิดจากการกระทำของผู้ถือกรมธรรม์ บริษัทประกันภัยต้องแจ้งผลการตัดสินใจให้บอกเลิกสัญญาภายใน 7 วัน ดังจะเห็นว่าแม้กฎหมายจะเปิดช่องให้บริษัทบอกเลิกได้แต่จะต้องระบุไว้ในกฎหมายชัดแจ้งหรือเมื่อความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเกิดจากการกระทำของผู้เอาประกันภัย และสาธารณรัฐฝรั่งเศส การบอกเลิกสัญญาตาม Code des assurances Article L113-4 กำหนดว่าในกรณีที่ความเสี่ยงเพิ่มขึ้นระหว่างสัญญา บริษัทประกันภัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหรือเสนอเบี้ยประกันภัยใหม่ได้ หากมีการแจ้งสถานการณ์ใหม่นั้นในเวลาสิ้นสุดสัญญาหรือต่ออายุสัญญา ซึ่งบริษัทประกันภัยอาจไม่ทำสัญญาหรือพิจารณากำหนดเบี้ยประกันภัยที่สูงขึ้นก็ได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทประกันภัยไม่อาจกล่าวอ้างเรื่องความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นได้อีกต่อไป เมื่อบริษัทได้แสดงความยินยอมให้มีการรับประกันภัย โดยเฉพาะเมื่อบริษัทได้รับเบี้ยประกันภัยอย่างต่อเนื่องหรือได้خذใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายแล้ว ไม่ว่าจะได้รับความเสี่ยงดังกล่าวด้วยวิธีการใดก็ตามจะเห็นว่าแม้จะเปิดช่องให้บริษัทสามารถบอกเลิกได้ในกรณีที่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น แต่กฎหมายก็ต้องระบุชัดและกำหนดเงื่อนไขให้บริษัทต้องปฏิบัติ (รัฐบาลไทย, 2565 : ออนไลน์)

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญาประกันวินาศภัย ตามบทบัญญัติของกฎหมายราชอาณาจักรไทยแล้วพบว่า กฎหมายประกันวินาศภัยของราชอาณาจักรไทยนั้นไม่ได้บัญญัติเรื่องการบอกเลิกไว้อย่างชัดเจน โดยดูจากมาตรา 869 ถึง มาตรา 882 ซึ่งเป็นส่วนของประกันวินาศภัยก็จะเห็นว่า มีมาตราที่กล่าวถึงการเลิกสัญญาประกันวินาศภัยเพียงมาตราเดียว คือ มาตรา 872 เป็นการเลิกสัญญาของผู้เอาประกันภัยก่อนเริ่มที่จะเสี่ยงภัย นอกนั้นมิได้กล่าวถึงเงื่อนไขการเลิกสัญญาประกันวินาศภัยเลย และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในส่วนของสัญญาประกันชีวิตจะเห็นได้ว่า มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องของสัญญาประกันชีวิตที่ชัดเจนกว่า เช่น บริษัทประกันชีวิตสามารถบอกเลิกสัญญาประกันชีวิตได้หากทราบว่า ผู้เอาประกันชีวิตแถลงข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพเพื่อจ่ายค่าเบี้ยให้ถูกลง ตามมาตรา 865 ในส่วนของพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 มาตรา 29 วรรคสี่ กรณีที่กรมธรรม์มีแบบหรือข้อความที่นายทะเบียนมิได้ให้ความเห็นชอบกฎหมายให้สิทธิผู้เอาประกันเลือกที่จะให้บังคับตามกรมธรรม์หรือยกเลิกกรมธรรม์ก็ได้ ในส่วนของกฎหมายต่างประเทศจะมีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการเลิกสัญญาประกันวินาศภัยไว้อย่างชัดเจน เช่น สหราชอาณาจักร บริษัทประกันภัยสามารถบอกเลิกสัญญาประกันภัย 1 ปีได้ ถ้าผู้เอาประกันภัยบิดเบือนข้อเท็จจริงหรือไม่จ่ายค่าเบี้ยประกันภัยหรือมีการจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยล่าช้า สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กำหนดว่า บริษัทผู้รับประกันภัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้หากผู้ถือกรมธรรม์ไม่ชำระเบี้ยประกันภัย หรือถ้าผู้ถือกรมธรรม์ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามสัญญา ผู้เอาประกันภัยอาจบอกเลิกสัญญาได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สาธารณรัฐอาร์เจนตินา คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยไม่ต้องระบุสาเหตุ โดยมีกำหนดระยะเวลาการบอกเลิกสัญญา เป็นต้น

ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายในส่วนของการประกันวินาศภัย โดยกำหนดเงื่อนไขของการเลิกสัญญาไว้อย่างชัดเจนในกฎหมาย เพื่อให้มีหลักของกฎหมายมาตัดสินหากเกิดมีกรณีข้อพิพาทขึ้น

3. การคืนเบี้ยประกันภัยและการคืนทุนประกันภัย

การคืนเบี้ยประกันภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะมีอยู่ 2 ช่วง คือ การคืนเบี้ยประกันภัยก่อนเกิดการเสี่ยงภัยตามมาตรา 872 และการคืนเบี้ยประกันภัยหลังบริษัทประกันภัยเข้ารับเสี่ยงภัย ซึ่งการคืนเบี้ยประกันภัยในแต่ละช่วงมีปัญหา ดังนี้

3.1 การคืนเบี้ยประกันภัยก่อนเริ่มเสี่ยงภัยตามมาตรา 872 คือ ก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ แต่ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยทั้งจำนวน สาระสำคัญของการบอกเลิกสัญญาประกันภัยตามมาตรา 872 คือ

1. ได้เกิดสัญญาประกันภัยแล้วแต่ยังไม่เริ่มเสี่ยงภัย
2. ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาประกันภัยก่อนเสี่ยงภัย
3. ผู้รับประกันภัยต้องคืนเบี้ยประกันภัยที่ชำระไปแล้วทั้งจำนวน (เต็มอายุของสัญญา)

ก่อนเริ่มเสี่ยงภัยตามมาตรา 872 หมายถึง ก่อนที่บริษัทผู้รับประกันภัยจะเริ่มเสี่ยงภัยขึ้นตามที่ระบุไว้ในสัญญาประกันภัย เช่น คู่สัญญาทำสัญญาประกันภัยกันในวันที่ 1 มีนาคม 2566 ในสัญญาระบุให้วันที่ 1 เมษายน 2566 เป็นวันเริ่มเสี่ยงภัย หมายความว่า ถ้าในระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2566 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2566 หากเกิดวินาศภัยขึ้น ผู้รับประกันภัยยังไม่ต้องรับผิดชอบในการชดเชยค่าสินไหมทดแทน แต่ในช่วงก่อนเสี่ยงภัยนี้ผู้เอาประกันสามารถบอกเลิกสัญญาประกันภัยได้และจะได้รับค่าเบี้ยคืนครึ่งหนึ่ง เช่น ถ้าค่าเบี้ยประกันภัยจำนวน 10,000 บาท บริษัทก็จะได้เบี้ยประกันภัย 5,000 บาท เป็นต้น ซึ่งในกรณีนี้ ถ้าเป็นการประกันอาคารที่มีขนาดใหญ่ ก่อนการทำประกันจะต้องมีการสำรวจสภาพตึก ซึ่งอาจจะมีค่าใช้จ่ายที่มากกว่าเงินครึ่งหนึ่งของเบี้ยประกันภัย ทำให้บริษัทประกันภัยอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมได้ หรือถ้าการสำรวจตึกอาจมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าเงินค่าเบี้ยครึ่งหนึ่ง ก็จะไม่เป็นธรรมกับผู้เอาประกันภัยได้ แต่จากการเก็บข้อมูลทั้งการทำสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่ากรณีที่ ปพพ.มาตรา 872 บัญญัติให้มีการคืนเบี้ยประกันภัยทั้งหนึ่งนั้น ไม่เป็นธรรมเพราะถ้านำไปเปรียบเทียบกับประกันชีวิตที่มีบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง เก็บตามจริง เช่น การประกันชีวิตจะมีการตรวจสอบสุขภาพ ก็จะมีค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสุขภาพ ดังนั้นถ้าจะบอกเลิกสัญญากันก็ต้องคืนค่าใช้จ่ายตามจริง เป็นต้น ดังนั้นในกรณีการประกันวินาศภัยถ้ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นก็ควรที่จะจ่ายตามจริงเช่นเดียวกับการประกันชีวิต โดยเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในประเด็นดังกล่าว (รัฐสภา ถุ แรง และคณะ, 2564 : 185)

3.2 การคืนเบี้ยประกันภัยหลังบริษัทประกันภัยเข้ารับเสี่ยงภัย

การคืนเบี้ยประกันภัยหลังบริษัทประกันภัยเข้ารับเสี่ยงภัยนั้นมี 2 กรณี คือ

1. การคืนเบี้ยประกันภัยตามตารางอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยที่ คปภ. กำหนด

การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับความมั่นคง และมีผลกระทบต่อประชาชนหรือภาคธุรกิจอื่น ๆ เป็นอย่างมาก จึงต้องมีแนวทางการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน เช่น กรณีบริษัทประกันภัยไม่จ่ายค่าสินไหมทดแทน หรือประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนและสังคมในวงกว้าง คปภ.จึงได้เข้ามาควบคุมดูแลเพื่อให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม เช่น การกำหนดอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยในกรณีที่มีการยกเลิกประกันภัยในทางปฏิบัติเพื่อให้การคืนเบี้ยประกันภัยเป็นไปในแนวทางเดียวกันของทุกบริษัท คปภ.จึงได้กำหนดอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 : อัตราการคืนเบี้ยประกันภัย

จำนวนวัน ประกันภัย	ร้อยละ ของ เบี้ยประกันภัย เต็ม	จำนวนวัน ประกันภัย	ร้อยละ ของ เบี้ยประกันภัย เต็ม	จำนวนวัน ประกันภัย	ร้อยละ ของ เบี้ยประกันภัย เต็ม
1 – 9	72	120 – 129	44	240 – 249	20
10 – 19	68	130 – 139	41	250 – 259	18
20 – 29	65	140 – 149	39	260 – 269	16
30 – 39	63	150 – 159	37	270 – 279	15
40 – 49	61	160 – 169	35	280 – 289	13
50 – 59	59	170 – 179	32	290 – 299	12
60 – 69	56	180 – 189	30	300 – 309	10
70 – 79	54	190 – 199	29	310 – 319	8
80 – 89	52	200 – 209	27	320 – 329	6
90 – 99	50	210 – 219	25	330 – 339	4
100 – 109	48	220 – 229	23	340 – 349	3
110 – 119	46	230 – 239	22	350 – 359	1
				360 – 366	0

ที่มา : วิริยะประกันภัย (2563: online)

การคืนเบี้ยประกันภัยจะมีอยู่ 2 แบบ คือ Pro Rate คือ การคิดการคุ้มครองนับเป็นวันจะมีการเอื้อประโยชน์ให้กับลูกค้าและคืนเบี้ยประกันภัยให้กับลูกค้าได้มากกว่า กับ Short Rate ซึ่งคิดเป็นเดือนก็จะแพงกว่าและคืนเบี้ยประกันให้กับลูกค้าได้น้อยกว่าถ้าบริษัทประกันภัยยกเลิกสัญญาจะคืนเบี้ยประกันแบบ Pro Rate แต่ถ้าผู้เอาประกันภัยยกเลิกสัญญาจะคืนเบี้ยประกันแบบ Short Rate

จากตารางการคืนเบี้ยประกันภัยมีประเด็นปัญหา คือ อัตราคืนเบี้ยตามตารางนั้นน้อยเกินไป เช่น หากมีการเอาประกัน 1-9 วัน จะได้รับการคืนเบี้ยประกันภัยร้อยละ 72 เท่ากับว่าผู้เอาประกันจะต้องจ่ายให้บริษัทประกันภัยถึง ร้อยละ 28 ยกตัวอย่างถ้าเบี้ยประกันภัยรถยนต์มีราคา 10,000 บาท ต่อมาผู้เอาประกันภัยแจ้งบริษัทประกันภัยเพื่อขอยกเลิกประกันภัยในวันที่ 8 ก็จะได้เงินคืนเบี้ยประกันภัย 7,200 บาท โดยบริษัทประกันหักไว้ 2,800 บาท ซึ่งเป็นยอดที่สูงเกินไป ในส่วนของบริษัทประกันภัยนั้น ได้เข้ารับเสี่ยงภัยตั้งแต่วันแรกแล้ว หากเกิดวินาศภัยขึ้นบริษัทก็ต้องจ่ายค่าเคลมประกันให้กับผู้เอาประกันภัยตามกฎหมาย อีกทั้งกรณีที่มีการเคลมประกันภัยแล้ว ผู้เอาประกันก็สามารถยกเลิกประกันภัยได้ และได้รับเบี้ยประกันภัยคืนตามตารางการคืนเบี้ยประกันภัยตามที่ คปภ. กำหนด

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากใช้ตารางเดียวกันทั้ง 2 กรณี คือ ทั้งกรณีเคลมประกันภัยแล้วกับกรณีที่ยังไม่เคลมประกันภัย ก็จะไม่ยุติธรรมกับผู้ที่ไม่ได้เคลมประกัน และบริษัทประกันภัย ดังนั้น จึงควรที่จะมีการจัดทำตารางอัตราการคืนเบี้ยประกันภัย 2 แบบคือ แบบที่มีการเคลมประกันไปแล้ว กับแบบที่ยังไม่มีการเคลมประกัน โดยบัญญัติเป็นกฎหมาย เพื่อป้องกันปัญหาการตีความที่ไม่ตรงกันของ คปภ. และบริษัทประกันภัย

2. การคืนทุนประกันภัยกรณีรถเสียหายสิ้นเชิงหรือเสียหายร้อยละ 70 ของทุนประกันภัย

ทุนประกันรถยนต์ ก็คือ มูลค่าสูงสุดที่ประกันจะรับผิดชอบของผู้เอาประกันภัย หรือ ราคาของรถของผู้เอาประกันภัยที่บริษัทประกันภัยกำหนดให้ การคืนทุนประกันจะเกิดขึ้นในกรณีที่เกิดวินาศภัยและรถยนต์เสียหายทั้งคัน หรือค่าซ่อมถึงร้อยละ 70 ของทุนประกัน บริษัทจะคืนทุนประกันให้กับผู้เอาประกันภัยและเอาซาการถไว้ ซึ่งตามหลักข้อกำหนดของ คปภ. นั้น กำหนดว่า ณ วันที่ทำสัญญาประกันภัยบริษัทจะต้องทำทุนประกันภัยรถยนต์ที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของราคาตลาด ณ วันที่ทำสัญญาประกันภัย พอวันวินาศภัยให้คิดที่ร้อยละ 70 ของราคาตลาดรถ ไม่ใช่คิดที่ร้อยละ 70 ของราคาซ่อม เช่น ณ วันที่ทำสัญญาประกันภัย ราคาตลาดรถยนต์ที่จะนำมาทำประกันภัย มีราคา 1,000,000 บาท ทุนประกันก็ต้องอยู่ที่ 800,000 บาท ในเรื่องของซาการถนั้นถ้าทำทุนประกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของราคาตลาด ซาการถเป็นของบริษัทประกันภัย แต่ถ้าทำทุนประกันต่ำกว่าร้อยละ 80 ของราคาตลาดรถยนต์ ซาการถยนต์จะเป็นของผู้เอาประกันภัย ปัญหา ของเรื่องการคืนทุนประกันคือ บริษัทประกันภัยจะไม่คืนทุนประกันที่ร้อยละ 80 เลยเสียทีเดียว แต่จะมีเงื่อนไขต่าง ๆ มาอ้างต่อผู้เอาประกันภัยเพื่อจะคืนทุนประกันที่ร้อยละ 70 หรือร้อยละ 60 เช่น ถ้าผู้เอาประกันภัยซื้อรถยนต์มาราคา 1,000,000 บาท ทำการซื้อประกันภัยรถยนต์มีทุนประกัน 800,000 บาท ต่อมารถเกิด

อุบัติเหตุยางแตกทำให้รถคว่ำได้รับความเสียหายทั้งคัน เจ้าหน้าที่ประกันภัยประเมินค่าซ่อมรถอยู่ที่ 600,000 บาท ดังนั้น รถของผู้เอาประกันภัยถูกประเมินความเสียหายเท่ากับร้อยละ 70 ของราคาทุนประกันรถยนต์ บริษัทจะยื่นข้อเสนอมาเลยว่า จะคืนทุนประกันให้กับผู้เอาประกันภัยร้อยละ 80 แต่ต้องโอนกรรมสิทธิ์ในซากรถให้กับบริษัทประกัน เช่นนี้หากวิเคราะห์แล้วจะพบว่าบริษัทประกันภัยไม่ได้คืนทุนประกันให้กับผู้เอาประกันที่ร้อยละ 80 เพราะบริษัทประกันภัยจะได้เงินจากการขายซากรถนั้นกลับคืนมาอีก เช่น ถ้าขายได้ 150,000 บาท ก็เท่ากับว่า บริษัทประกันภัยจ่ายเงินให้กับผู้เอาประกันภัยเพียง 650,000 บาทเท่านั้น หรือถ้าผู้เอาประกันเลือกที่จะเก็บซากไว้ก็ทำได้ แต่ทางบริษัทประกันจะประเมินจ่ายค่าสินไหมทดแทนระหว่างร้อยละ 65 ถึง ร้อยละ 70 ของทุนประกันเท่านั้น ซึ่งในกรณีนี้ถ้าคิดเป็นเงินก็จะได้คืนประมาณ 520,000 ถึง 560,000 บาท จากราคารถยนต์ 1,000,000 บาท ซึ่งอาจไม่ยุติธรรมกับผู้เอาประกันภัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. งานวิจัยนี้ศึกษาแนวคิดหลักเรื่องหลักส่วนได้เสียในเหตุที่เอาประกันภัยหรือหลักส่วนได้เสียที่เอาประกันภัยได้ ซึ่งส่วนได้เสียที่จะเอาประกันภัยได้ในเรื่องของการประกันวินาศภัยจึงมี 2 ลักษณะ คือ ผู้เอาประกันภัยมีความสัมพันธ์อยู่กับทรัพย์สิน สิทธิ ผลประโยชน์หรือรายได้ ซึ่งถ้ามีเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายหรือต้องรับผิดชอบและความเสียหายที่ผู้นั้นจะได้รับจะต้องประมาณเป็นเงินได้ และหลักความสุจริตอย่างยิ่ง เป็นหลักที่กำหนดให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย คือ ผู้เอาประกันภัย และผู้รับประกันภัยจะต้องมีความสุจริตใจต่อกันอย่างยิ่ง

2. งานวิจัยนี้มีปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย คือ กฎหมายประกันวินาศภัยมิได้กำหนดเกี่ยวกับการเลิกสัญญาประกันวินาศภัยไว้อย่างชัดเจน ซึ่งต่างจากกฎหมายประกันชีวิต และกฎหมายประกันภัยของต่างประเทศที่มีการกำหนดเกี่ยวกับการเลิกสัญญาประกันวินาศภัยไว้อย่างชัดเจน การคืนเบี้ยประกันภัยตามตารางการคืนเบี้ยประกันภัยที่ คปภ. กำหนดนั้นหากนำมาใช้ในการคืนเบี้ยประกันภัยทั้ง 2 กรณีคือ กรณีที่เคลมประกันแล้วกับยังไม่มีเคลมประกันแต่หากยกเลิกสัญญาประกันวินาศภัยก็จะได้คืนเบี้ยประกันภัยในอัตราเดียวกัน ก็จะไม่เป็นธรรมกับทั้งบริษัทผู้เอาประกันวินาศภัย และผู้เอาประกันวินาศภัย ในส่วนของการคืนทุนประกันภัยควรมีการกำหนดเป็นกฎหมายให้ชัดเจนว่าให้คืนทุนประกันวินาศภัยที่ร้อยละ 80

3. มีการศึกษาของกฎหมายระหว่างประเทศคือ มาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยที่เป็นกติกาที่เป็นหลักการประกันภัยสากล ให้องค์กรกำกับดูแลทั่วโลกต้องปฏิบัติตาม ศึกษากฎหมายต่างประเทศใน 2 ประเด็น คือ การบอกเลิกสัญญาประกันภัยด้วยเงื่อนไขทั่วไป และการบอกเลิกสัญญาประกันภัยด้วยสาเหตุอื่นๆ นอกเหนือจากการกระทำของผู้เอาประกันภัย ซึ่งแต่ละประเทศมีการบัญญัติเหตุแห่งการยกเลิกสัญญาประกันภัยไว้อย่างชัดเจน และกฎหมายของประเทศไทยคือ ปพพ.ในส่วนของประกันวินาศภัย และ

พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ที่ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องของการบอกเลิกสัญญาประกันภัยไว้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน

4. ควรมีการแก้ไข ปพพ.ในส่วนของประกันวินาศภัยโดยกำหนดเหตุแห่งการเลิกสัญญาประกันวินาศภัย และการคืนเบี้ยประกันภัยให้ชัดเจนขึ้น แก้ไขมาตรา 872 โดยให้ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยตามค่าใช้จ่ายจริง และกำหนดให้มีการคืนทุนประกันภัยที่ร้อยละแปดสิบ ของทุนประกันภัยที่ได้ทำไว้กับบริษัทประกันภัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะ 20 ประกันภัย หมวดที่ 2 ประกันวินาศภัย โดยเพิ่มมาตราเพื่อกำหนดเงื่อนไขของการบอกเลิกสัญญาของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายให้มีความชัดเจนขึ้น

2. ควรแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 872 จากเดิม “ก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ แต่ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยทั้งจำนวน”

แก้ไขเป็น “ก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ แต่ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยตามค่าใช้จ่ายจริง”

3. แก้ไขตารางกำหนดการคืนเบี้ยประกันภัยที่ คปภ. กำหนด ให้มี 2 แบบ คือ

3.1 ตารางการคืนเบี้ยประกันภัยกรณีที่มีการเคลมประกันภัยแล้วก่อนบอกเลิกสัญญาประกันภัย

3.2 ตารางการคืนเบี้ยประกันภัยกรณีที่ยังไม่มีการเคลมประกันภัยก่อนบอกเลิกสัญญาประกันภัย

4. บัญญัติเรื่องการคืนทุนประกันภัยร้อยละ 80 ไว้ในมาตรา 872 โดยเพิ่มเป็นวรรคที่สอง คือ

เดิม มาตรา 872 “ก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ แต่ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยทั้งจำนวน”

แก้ไขใหม่ ก่อนเริ่มเสี่ยงภัย ผู้เอาประกันภัยจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ แต่ผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้เบี้ยประกันภัยตามค่าใช้จ่ายค่าใช้จ่ายจริง

การคืนทุนประกันภัยให้คืนที่ร้อยละแปดสิบ ของทุนประกันภัยที่ได้ทำไว้กับบริษัทประกันภัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าควรมีการแก้ไขตารางการคืนเบี้ยประกันภัยที่ คปภ. กำหนด โดย ควรมีอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยเป็น 2 ตาราง คือ ตารางคืนเบี้ยประกันภัยกรณีที่มีการเคลมประกันภัยแล้ว และตารางที่ยังไม่มีการเคลมประกันภัย โดยขอเสนอแนะให้นักวิจัยอัตราในการคืนเบี้ยประกันภัยในตารางทั้ง 2 แบบ ว่าจำนวนวันประกันภัย ควมมีร้อยละของการคืนเบี้ยประกันภัยที่ร้อยละเท่าใด ซึ่งต้องทำการสัมภาษณ์

เชิงลึกนักคณิตศาสตร์ประกันภัย เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตราการคืนเบี้ยประกันภัยที่มีความเหมาะสมและเป็นธรรมกับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ จิรวินิช และ ชีระรัตน์ จีระวัฒนา. (2565). เปิดมุมมองนักกฎหมายกับสิทธิการบอกเลิกสัญญาประกันภัย. *ออนไลน์*. สืบค้นวันที่ 25 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา : <https://www.moneyandbanking.co.th/article/news/lawyers-point-of-view-right-to-terminate-the-insurance-contract-2001-2022>.
- ธโนดม โลกพัฒนา. (2564). คู่มือประกันวินาศภัยไทย. กรุงเทพมหานคร: สมาคมประกันวินาศภัย.
- รัฐสภา ถาวร และคณะ. (2564). ปัญหาการรับฟังความคิดเห็นและการประเมินผลกระทบในการตรากฎหมาย. *ปทุมธานี, วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 7 (1),
- รัฐบาลไทย. (2565). ถอดรหัส..! กฎกติกาสากล-กฎหมายไทย คลื่นปัญหาเหตุใดบริษัทประกันภัยจึงบอกเลิกกรมธรรม์ประกันเจอ จ่าย จบ “ไม่ได้” เรียบเรียงโดย : สายกฎหมายและคดี สำนักงาน คปภ. *ออนไลน์*. สืบค้นวันที่ 15 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/50958>.
- วิริยะประกันภัย. (2563). ตารางคืนเบี้ยประกันภัย. *ออนไลน์*. สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2564 แหล่งที่มา : https://www.viriyah.co.th/th/download/motor_document/Type1_AdditonalCoverage.pdf.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2564). ประวัติการประกันภัย. *ออนไลน์*. สืบค้นวันที่ 16 มกราคม 2566. แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/view/tanapont/e->.